

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 13 marca 2014 r. *

Rolnictwo — Rozporządzenie (WE) nr 341/2007 — Artykuł 6 ust. 4 — Kontyngenty taryfowe — Czosnek pochodzący z Chin — Pozwolenia na przywóz — Nieprzenoszalność praw wynikających z niektórych pozwoleń na przywóz — Obejście — Nadużycie prawa

W sprawie C-155/13

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre (Włochy) postanowieniem z dnia 12 lutego 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 27 marca 2013 r., w postępowaniu:

Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES), w likwidacji,

Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co.,

Agricola Lusìa srl,

Romagnoli Fratelli SpA,

Agrimediterranea srl,

Parini Francesco,

Duoccio srl,

Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl,

Novafruit srl,

Evergreen Fruit Promotion srl

przeciwko

Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal i K. Jürimäe (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

* Język postępowania: włoski.

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl oraz Pariniego Francesca przez M. Moretta, avvocato,
- w imieniu Duoccio srl przez M. Camillego, avvocato,
- w imieniu Novafruit srl oraz Evergreen Fruit Promotion srl przez W. Viscardini oraz G. Donę, avvocati,
- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez G. Albenzia, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu hiszpańskiego przez A. Rubia González, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez P. Rossiego oraz B.R. Killmanna, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 6 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 341/2007 z dnia 29 marca 2007 r. otwierającego i ustanawiającego zarządzanie kontyngentami taryfowymi i wprowadzającego system pozwoleń na przywóz i świadectw pochodzenia czosnku i niektórych innych produktów rolniczych przywożonych z krajów trzecich (Dz.U. L 90, s. 12).
- 2 Niniejszy wniosek został złożony w ramach sporu pomiędzy Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES), w likwidacji, Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl, Parinim Franceskiem, Duoccio srl (zwaną dalej „Duoccio”), Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl, Novafruit srl i Evergreen Fruit Promotion srl a Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia (urzędem celnym w Wenecji, zwanym dalej „Agenzia Dogane”) w przedmiocie wydanych przez Agenzia Dogane decyzji w sprawie korekty i pobrania należności celnych w odniesieniu do przywozu przez te podmioty czosnku z Chin objętego kodem CN 0703 20 00 według preferencyjnej stawki celnej.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 341/2007

3 Motywy 1, 7–10 i 13–15 rozporządzenia nr 341/2007 stanowią:

„(1) Od dnia 1 czerwca 2001 r. normalne cło na przywóz czosnku objętego kodem CN 0703 20 00 składa się ze stawki celnej ad valorem w wysokości 9,6% oraz szczególnej kwoty równej 1 200 EUR za tonę netto [...].

[...]

(7) Ponieważ istnieje szczególna stawka celna na niepreferencyjny przywóz poza kontyngentem GATT, zarządzanie tym kontyngentem wymaga wprowadzenia systemu pozwoleń na przywóz. System taki powinien umożliwić szczegółowe monitorowanie całego przywozu czosnku [...].

(8) W celu możliwie dokładnego monitorowania całego przywozu czosnku, w szczególności w następstwie ostatnich przypadków nadużycia poprzez niewłaściwy opis produktu lub jego pochodzenia, cały przywóz czosnku i innych produktów, które można wykorzystać w celu podania niewłaściwego opisu czosnku, powinien podlegać wydawaniu pozwoleń na przywóz. Powinny istnieć dwie kategorie pozwoleń na przywóz: jedna stosowana w odniesieniu do przywozu w ramach kontyngentów GATT, a druga w przypadku każdego innego przywozu.

(9) W interesie dotychczasowych importerów, którzy zwykle przywożą znaczne ilości czosnku, a także w interesie nowych importerów, którzy dopiero wchodzi na rynek i którym powinno się w sposób sprawiedliwy umożliwić składanie wniosków o wydanie pozwoleń na przywóz pewnej ilości czosnku w ramach kontyngentów taryfowych, należy wprowadzić rozróżnienie pomiędzy importerami tradycyjnymi a nowymi importerami. Należy w jasny sposób zdefiniować te dwie kategorie importerów, a także ustanowić określone kryteria odnoszące się do statusu wnioskodawców i wykorzystania przydzielonych pozwoleń na przywóz.

(10) Ilości, które mają zostać przydzielone tym kategoriom importerów, powinny zostać określone raczej na podstawie ilości rzeczywiście przywiezionych niż na podstawie wydanych pozwoleń na przywóz.

[...]

(13) Wnioski o wydanie pozwoleń na przywóz czosnku z krajów trzecich złożone przez obie kategorie importerów podlegają pewnym ograniczeniom. Ograniczenia takie są niezbędne nie tylko dla zachowania konkurencji pomiędzy importerami, ale także po to, by umożliwić każdemu z importerów faktycznie prowadzących działalność handlową na rynku owoców i warzyw obronę swojej usankcjonowanej prawnie pozycji handlowej wobec innych importerów oraz uniemożliwić przejęcie kontroli nad rynkiem przez pojedynczego importera.

(14) Aby chronić konkurencję pomiędzy faktycznymi importerami oraz uniknąć spekulacji przy przyznawaniu pozwoleń na przywóz czosnku w ramach kontyngentów GATT i nadużywania systemu, co mogłoby naruszyć usankcjonowane prawnie pozycje handlowe nowych i tradycyjnych importerów, należy wprowadzić bardziej rygorystyczne kontrole wykorzystania pozwoleń na przywóz. W tym celu należy zakazać przekazywania pozwoleń na przywóz oraz wprowadzić kary w przypadku składania wielu wniosków.

(15) Ponadto potrzebne są środki ograniczające do minimum spekulacje przy składaniu wniosków o wydanie pozwoleń na przywóz, które mogą powodować niepełne wykorzystanie kontyngentów taryfowych. Z uwagi na charakter i wartość produktu, dla każdej tony czosnku, w odniesieniu do której złożono wniosek o wydanie pozwolenia na przywóz, należy wnieść zabezpieczenie. Zabezpieczenie powinno opiewać na wystarczająco wysoką kwotę, aby zniechęcić do składania wniosków o charakterze spekulacyjnym, ale nie aż tak wysoką, by odwieść importerów faktycznie handlujących czosnkiem od prowadzenia własnej działalności [...].”

4 Artykuł 1 wspomnianego rozporządzenia zatytułowany „Otwarcie kontyngentów taryfowych i stosowane cła” stanowi:

„1. [...] niniejszym otwiera się kontyngenty taryfowe na przywóz do Wspólnoty świeżego lub chłodzonego czosnku objętego kodem CN 0703 20 00 [...] na warunkach ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Wielkość każdego z kontyngentów taryfowych, okres i podokresy ich obowiązywania oraz ich numery porządkowe podane są w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

2. Stawka celna ad valorem stosowana wobec czosnku przywożonego w ramach kontyngentów określonych w ust. 1 wynosi 9,6%”.

5 Artykuł 4 ust. 2 i 3 rzeczonego rozporządzenia, zatytułowany „Kategorie importerów” przewiduje:

„2. »Tradycyjni importerzy« oznaczają importerów, którzy mogą udowodnić, że:

a) otrzymali i wykorzystali pozwolenia przywozowe na czosnek [...] w każdym z trzech poprzednich zamkniętych okresów obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego; oraz

b) w ostatnim zakończonym okresie obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego poprzedzającego złożenie przez nich wniosku przywieźli do Wspólnoty co najmniej 50 ton owoców i warzyw [...].

[...]

3. »Nowi importerzy« oznaczają importerów innych niż ci, o których mowa w ust. 2, którzy w każdym z dwóch ostatnich zakończonych okresów obowiązywania przywozowych kontyngentów taryfowych lub w każdym z dwóch poprzednich lat kalendarzowych przywieźli do Wspólnoty co najmniej 50 ton owoców i warzyw [...].”

6 Artykuł 5 ust. 2 omawianego rozporządzenia zatytułowany „Okazywanie pozwoleń na przywóz” stanowi:

„Pozwolenia na przywóz czosnku dopuszczonego do swobodnego obrotu w ramach kontyngentów, o których mowa w załączniku I, są dalej zwane pozwoleniami typu »A«.

Pozostałe pozwolenia na przywóz określa się dalej jako pozwolenia typu »B«”.

7 Artykuł 6 ust. 2 i 4 rozporządzenia nr 341/2007 zatytułowany „Przepisy ogólne dotyczące wniosków o pozwolenia i pozwoleń na przywóz typu »A«” przewiduje:

„2. Kwota zabezpieczenia [...] wynosi 50 EUR za tonę netto.

[...]

4. [...] prawa wynikające z pozwoleń typu »A« nie podlegają przeniesieniu”.

- 8 Artykuł 8 rzeczonego rozporządzenia zatytułowany „Ilość referencyjna tradycyjnych importerów” ma następujące brzmienie:

„Do celów niniejszego rozdziału »ilość referencyjna« oznacza ilość czosnku przywiezionego przez tradycyjnego importera w rozumieniu art. 4, a mianowicie:

- a) w odniesieniu do tradycyjnych importerów, którzy w latach 1998–2000 przywozili czosnek do Wspólnoty w jej składzie na dzień 1 stycznia 1995 r., maksymalną ilość przywozu czosnku w latach kalendarzowych 1998, 1999 i 2000;
- b) w odniesieniu do tradycyjnych importerów, którzy przywozili czosnek do Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji w latach 2001–2003, maksymalną ilość przywozu czosnku:
  - i) albo w latach kalendarzowych 2001, 2002 lub 2003;
  - ii) albo w okresie obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego przypadającego na lata 2001/2002, 2002/2003 lub 2003/2004;
- c) w odniesieniu do tradycyjnych importerów, którzy przywozili czosnek do Bułgarii lub Rumunii w latach 2003–2005, maksymalną ilość przywozu czosnku:
  - i) albo w latach kalendarzowych 2003, 2004 lub 2005;
  - ii) albo w okresie obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego przypadającego na lata 2003/2004, 2004/2005 lub 2005/2006;
- d) w odniesieniu do tradycyjnych importerów, którzy nie podlegają lit. a), b) lub c), maksymalną ilość przywozu czosnku w trakcie jednego z pierwszych trzech zakończonych okresów obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego, podczas których otrzymali pozwolenia na przywóz zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 565/2002 [...], rozporządzeniem (WE) nr 1870/2005 lub niniejszym rozporządzeniem.

[...]”.

- 9 Artykuł 9 ust. 1 rozporządzenia nr 341/2007 zatytułowany „Ograniczenia mające zastosowanie do wniosków o pozwolenie typu »A«” przewiduje, co następuje:

„Całkowita ilość objęta wnioskami o pozwolenie typu »A« złożonymi przez tradycyjnego importera w jakimkolwiek okresie obowiązywania przywozowego kontyngentu taryfowego nie może być wyższa od jego ilości referencyjnej. Wnioski, które nie są zgodne z tą zasadą, są odrzucane przez właściwe organy”.

Rozporządzenie (WE) nr 1291/2000

- 10 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1291/2000 z dnia 9 czerwca 2000 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu pozwoleń na wywóz i przywóz oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych (Dz.U. L 152, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 29, s. 145), zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1423/2007 z dnia 4 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 317, s. 36, zwane dalej „rozporządzeniem nr 1291/2000”) ma zastosowanie do kontyngentów taryfowych otwartych rozporządzeniem nr 341/2007 na mocy jego art. 2.

11 Zgodnie z motywem 21 rozporządzenia nr 1291/2000 zabezpieczenie podlega przypadkowi w całości lub w części, jeżeli, w okresie ważności pozwolenia lub świadectwa, przywóz lub wywóz nie został dokonany lub też został dokonany jedynie w części.

12 Artykuł 35 ust. 2 rozporządzenia nr 1291/2000 przewiduje:

„[...] w przypadku gdy obowiązek przywozu [...] nie został spełniony, zabezpieczenie podlega przypadkowi w kwocie równej różnicy między:

- a) 95% ilości wskazanej na pozwoleniu lub świadectwie; a
- b) ilością faktycznie przywiezioną lub wywiezioną.

[...]

Jednakże, jeżeli ilość przywiezionych [...] towarów wynosi mniej niż 5% ilości wskazanej na pozwoleniu lub świadectwie, zabezpieczenie podlega przypadkowi w całości.

[...]”.

Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2988/95

13 Artykuł 4 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 1, t. 1, s. 340) przewiduje, co następuje:

„1. Każda nieprawidłowość będzie pociągała za sobą z reguły cofnięcie bezprawnie uzyskanej korzyści:

- poprzez zobowiązanie do zapłaty lub zwrotu kwot pieniężnych należnych lub bezprawnie uzyskanych,
- poprzez całkowitą lub częściową utratę zabezpieczenia złożonego dla wniosku o przyznanie korzyści lub w momencie otrzymania zaliczki.

2. Stosowanie środków wymienionych w ust. 1 ogranicza się do wycofania uzyskanej korzyści łącznie – jeśli to zostało przewidziane – z odsetkami, które mogą być ustalane w oparciu o stawkę ryczałtową.

3. Działania skierowane na pozyskanie korzyści w sposób sprzeczny z odpowiednimi celami prawa wspólnotowego mającymi zastosowanie w danym przypadku poprzez sztuczne stworzenie warunków w celu uzyskania tej korzyści, prowadzą do nieprzyznania lub wycofania korzyści.

4. Środków przewidzianych w niniejszym artykule nie uznaje się za kary”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

14 Spór w postępowaniu głównym dotyczy transakcji przywozu do Unii Europejskiej czosnku pochodzącego z Chin, które miały miejsce na koniec 2007 r. i na początku 2008 r. przez SICES, Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusina srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl, Pariniego Francesca, Novafruit srl i Evergreen Fruit Promotion srl. Wspomniani importerzy, którzy mieli status nowych importerów w rozumieniu art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 341/2007, byli właścicielami pozwoleń typu „A” wydanych zgodnie z tym rozporządzeniem. Z tego powodu ich przywóz korzystał ze szczególnego zwolnienia z ceł w kwocie 1 200 EUR za tonę netto.

- 15 Po przeprowadzeniu następczej kontroli zgłoszeń celnych dotyczących wyżej wspomnianych transakcji przywozu Agenzia Dogane wydał pod koniec 2010 r. decyzje dotyczące korekty i pobrania należności celnych. Decyzje te opierały się na cofnięciu zwolnienia z cła szczególnego w kwocie 1 200 EUR za tonę netto zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 2988/95, ponieważ wspomniane czynności przywozu stanowiły obejście rzeczoności cła szczególnego.
- 16 Agenzia Dogane zakwestionował zwłaszcza następujący mechanizm, który uznał za oszustwo:
- najpierw Duoccio lub Tico Srl (zwana dalej „Tico”) nabywały czosnek od chińskiego dostawcy;
  - następnie, przed przywozem do Unii, Duoccio i Tico sprzedawały towar importerom w postępowaniu głównym będącym właścicielami pozwoleń typu „A”, którzy następnie dokonywali przywozu; i
  - wreszcie, po przywozie, rzeczeni importerzy odsprzedawali ponownie czosnek Duoccio.
- 17 Duoccio działało zarówno na rynku przywozu czosnku, jako tradycyjny importer w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 341/2007, jak też na rynku dystrybucji czosnku w Unii, jako hurtownik. W okresie zajścia okoliczności faktycznych postępowania głównego Duoccio musiało sprostać popytowi konsumentów w Unii, lecz z uwagi na to, że wykorzystywało swe własne pozwolenia typu „A” nie było już w stanie przywozić czosnku według preferencyjnej stawki celnej. Co więcej, cło szczególne zostało określone na poziomie takim, iż przywóz czosnku poza kontyngentem taryfowym nie był opłacalny.
- 18 Według Agenzia Dogane dwukrotna sprzedaż czosnku najpierw przez Duoccio i Tico importerom w postępowaniu głównym, a następnie przez tych importerów Duoccio miała na celu obejście zakazu przenoszenia praw wynikających z pozwoleń typu „A”, o którym wspomina art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 341/2007. Obejście wynika z tego, iż Duoccio uzgodniło zakup czosnku dopuszczonego do swobodnego obrotu, zanim jeszcze miał miejsce przywóz. Spółka ta powinna więc zostać uznana za faktycznego importera, który korzystał z preferencyjnej stawki celnej, nie mając do tego prawa.
- 19 Skarżący w postępowaniu głównym wnieśli skargę na decyzję w sprawie korekty i pobrania należności celnych do Commissione tributaria provinciale di Venezia (sądu ds. podatkowych prowincji Wenecja). Po połączeniu skarg sąd ten oddalił je, wyjaśniając, że jakkolwiek różne transakcje sprzedaży były ważne, to faktycznym importerem było Duoccio, a nie importerzy w postępowaniu głównym będący właścicielami pozwoleń typu „A”. Według rzeczoności sądu występowały poważne, szczegółowe i spójne dowody wskazujące na fikcyjność instrumentów prawnych wykorzystanych wyłącznie w celu umożliwienia przywozu czosnku z zastosowaniem preferencyjnej stawki celnej i obejście zakazu przenoszenia praw wynikających z pozwoleń typu „A”. W opinii Commissione tributaria provinciale di Venezia rozpatrywane okoliczności stanowiły nadużycie prawa.
- 20 Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre (regionalny sąd ds. podatkowych w Wenecji-Mestre) w następstwie wniesienia do niego przez skarżących w postępowaniu głównym apelacji od wyroku wydanego przez Commissione tributaria provinciale di Venezia, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:
- „Czy art. 6 rozporządzenia nr 341/2007 [...] należy interpretować w ten sposób, że stanowi niezgodne z prawem zbycie pozwoleń na przywóz z zastosowaniem preferencyjnej stawki należności celnych w ramach kontyngentu GATT czosnku pochodzącego z Chin, okoliczność, iż właściciel wskazanych pozwoleń wprowadza rzeczony czosnek do obrotu, po uiszczeniu należnego cła, poprzez zbycie go na rzecz innego podmiotu właściciela pozwoleń na przywóz, od którego przed przywozem nabył wskazany czosnek?”.

21 W postanowieniu z dnia 28 maja 2013 r. sąd odsyłający postanowił uzupełnić postanowienie odsyłające z dnia 12 lutego 2013 r. Sąd odsyłający wyjaśnił, że poprzez swe pytanie stara się dowiedzieć od Trybunału, czy dla zgodnego z prawem używania pozwoleń na przywóz wystarcza, aby właściciel takich pozwoleń na przywóz z zastosowaniem preferencyjnej stawki celnej dopuścił do swobodnego obrotu omawiany czosnek, przy czym bez znaczenia są wszystkie transakcje handlowe poprzedzające takie dopuszczenie do swobodnego obrotu i następujące po nim.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

22 Należy przypomnieć, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 267 TFUE, wyłącznie do sądu krajowego, przed którym toczy się spór i który musi przyjąć odpowiedzialność za wydane orzeczenie, należy ocena, w świetle konkretnych okoliczności sprawy, zarówno niezbędności orzeczenia prejudycjalnego dla wydania rozstrzygnięcia, jak i istotnego charakteru pytań skierowanych do Trybunału (zob. w szczególności wyrok z dnia 15 września 2011 r. w sprawie C-138/10 DP grup, Zb.Orz. s. I-8369, pkt 28).

23 Należy jednak wskazać, że w ramach tej procedury do Trybunału należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi temu ostatniemu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. W tym aspekcie do Trybunału należy – gdy zajdzie taka potrzeba – przeformułowanie przedstawionych mu pytań. Zadaniem Trybunału jest bowiem dokonanie wykładni wszystkich przepisów prawa Unii, jakie są niezbędne sądom krajowym do rozstrzygnięcia zawisłych przed nimi sporów, nawet jeżeli przepisy te nie są wyraźnie wskazane w pytaniach zadanych Trybunałowi przez te sądy (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie DP Grup, pkt 29).

24 W tym względzie z postanowienia odsyłającego wynika, że w postępowaniu głównym nie doszło do zbycia pozwoleń typu „A” lub praw wynikających z takich pozwoleń. Przedmiotem zbycia był jedynie towar, najpierw przez podmiot gospodarczy na rzecz importera, a następnie po przywozie do Unii przez tego importera na rzecz tego samego podmiotu gospodarczego.

25 Jako że art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 341/2007 przewiduje jedynie zakaz przenoszenia praw wynikających z pozwoleń typu „A”, wydaje się, że wspomniany przepis nie normuje sytuacji, w której właściciel pozwoleń na przywóz według obniżonej stawki celnej nabywa od danego podmiotu gospodarczego towar przed jego przywozem, a następnie jemu go odsprzedaje po przywiezieniu do Unii.

26 Ponadto z postanowienia odsyłającego wynika, że rozpatrywane osobno transakcje kupna, przywozu i odsprzedaży w postępowaniu głównym były ważne pod względem prawnym. W szczególności, jeżeli chodzi o przywóz, były spełnione wszystkie formalne przesłanki przyznania preferencyjnej stawki celnej, gdyż importerzy w postępowaniu głównym dokonali odprawy celnej spornych towarów z wykorzystaniem prawidłowo uzyskanych pozwoleń typu „A”.

27 Niemniej jednak z uwag przedłożonych Trybunałowi wynika, że celem, do jakiego poprzez te transakcje zmierzał nabywca z Unii będący również tradycyjnym importerem w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 341/2007, było umożliwienie mu pozyskania czosnku przywożonego w ramach kontyngentu taryfowego przewidzianego przez to rozporządzenie. Tymczasem według sądu odsyłającego okoliczność tę można uwzględnić dla celów wykazania, że wystąpiło nadużycie prawa.

28 W konsekwencji należy uznać, że pytanie prejudycjalne zmierza do ustalenia czy pomimo tego, że art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 341/2007 jako taki nie normuje transakcji, poprzez które importer będący właścicielem pozwoleń na przywóz według obniżonej stawki celnej nabywa towar przed jego przywozem do Unii od podmiotu gospodarczego, który to sam jest tradycyjnym importerem w rozumieniu art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia, lecz wykorzystał swe własne pozwolenia na przywóz

według obniżonej stawki celnej, a następnie odsprzedaje mu tenże towar po dokonaniu przywozu do Unii, przepis ten należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie takim transakcjom, ponieważ stanowią one nadużycie prawa.

- 29 Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem podmioty prawa nie mogą w sposób oszukańczy lub stanowiący nadużycie powoływać się na przepisy prawa Unii (zob. w szczególności wyroki: z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie C-367/96 Kefalas i in., Rec. s. I-2843, pkt 20; z dnia 23 marca 2000 r. w sprawie C-373/97 Diamantis, Rec. s. I-1705, pkt 33; z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., Rec. s. I-1609, pkt 68).
- 30 Nie można bowiem poszerzać zakresu stosowania uregulowania Unii, tak aby objąć nim nadużycia podmiotów gospodarczych, to znaczy transakcje, które nie są przeprowadzane w ramach zwykłych transakcji handlowych, lecz wyłącznie w celu nadużycia korzyści przewidzianych w prawie Unii (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Halifax i in., pkt 69).
- 31 Stwierdzenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga wystąpienia czynnika obiektywnego i czynnika subiektywnego.
- 32 Jeżeli chodzi o czynnik obiektywny, z ogółu obiektywnych okoliczności musi wynikać, że pomimo formalnego poszanowania przesłanek przewidzianych w uregulowaniach Unii cel realizowany przez te uregulowania nie został osiągnięty (zob. w szczególności wyroki: z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie C-110/99 Emsland-Stärke, Zb.Orz. s. I-11569, pkt 52; z dnia 21 lipca 2005 r. w sprawie C-515/03 Eichsfelder Schlachtbetrieb, Zb.Orz. s. I-7355, pkt 39).
- 33 Takie stwierdzenie wymaga również czynnika subiektywnego w tym znaczeniu, że z ogółu obiektywnych czynników powinno wynikać, że głównym celem spornych transakcji jest uzyskanie bezprawnej korzyści. W rzeczywistości zakaz praktyk stanowiących nadużycie jest bezprzedmiotowy wówczas, gdy dane transakcje mogą mieć inne uzasadnienie niż tylko osiągnięcie korzyści (ww. wyrok w sprawie Halifax i in., pkt 75). Istnienie takiego czynnika wiążącego się z zamiarem podmiotów gospodarczych może być wykazane zwłaszcza poprzez dowód, iż transakcje mają czysto sztuczny charakter (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Emsland-Stärke, pkt 53; wyrok z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie C-425/06 Part Service, Zb.Orz. s. I-897, pkt 62).
- 34 Jakkolwiek orzekając w przedmiocie odesłania prejudycjalnego, Trybunał może w razie potrzeby dostarczyć wskazówek stanowiących pomoc dla sądu krajowego w dokonywanej przez niego interpretacji (ww. wyrok w sprawie Halifax i in., pkt 77), to do sądu krajowego należy ustalenie, czy w postępowaniu głównym zostały spełnione przesłanki wystąpienia nadużycia (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Eichsfelder Schlachtbetrieb, pkt 40; wyrok z dnia 11 stycznia 2007 r. w sprawie C-279/05 Vonk Dairy Products, Zb.Orz. s. I-239, pkt 34). W tym kontekście należy wyjaśnić, że ustalenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga od sądu odsyłającego uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym transakcji handlowych poprzedzających sporny przywóz i następujących po nim.
- 35 W tym zakresie, jeżeli chodzi po pierwsze o cel rozporządzenia nr 341/2007, z jego motywów 13 i 14 w związku z jego motywami 9 i 10 wynika, że przy zarządzaniu kontyngentami taryfowymi należy chronić konkurencję pomiędzy faktycznymi importerami po to, aby uniemożliwić przejście kontroli nad rynkiem przez pojedynczego importera.
- 36 Tymczasem w ramach transakcji takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym powyższy cel nie zostaje osiągnięty. Jak wynika z uwag przedłożonych Trybunałowi, z pewnością w drodze takich transakcji nabywca z Unii będący również tradycyjnym importerem nie nabywa prawa do obliczania jego ilości referencyjnej określonej w art. 8 rozporządzenia nr 341/2007 w oparciu o podstawę obejmującą ilości towarów, które nabył od importerów po ich odprawie celnej. Transakcje te nie umożliwiają więc zwiększenia ilości towarów, w odniesieniu do których ma on prawo przedstawić

wnioski o pozwolenia typu „A” na mocy art. 9 tego rozporządzenia. Niemniej jednak transakcje takie mogą umożliwić nabywcy z Unii będącemu również tradycyjnym importerem, który wykorzystał swe własne pozwolenia typu „A” i w wyniku tego nie jest już w stanie przywozić czosnku według preferencyjnej stawki celnej, pozyskanie czosnku przywożonego według preferencyjnej stawki celnej i rozszerzyć swój wpływ rynkowy poza przyznaną mu część kontyngentu taryfowego.

- 37 Po drugie, jeżeli chodzi o czynnik subiektywny wspomniany w pkt 33 niniejszego wyroku, należy zaznaczyć, że w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, aby można było uznać, że głównym celem rozpatrywanych transakcji jest przyznanie nabywcy z Unii bezprawnej korzyści, konieczne jest wystąpienie u importerów zamiaru przyznania takiej korzyści rzeczonemu nabywcy oraz brak jakiegokolwiek gospodarczego i handlowego uzasadnienia takich transakcji dla tychże importerów, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego. Stwierdzenie przez sąd odsyłający, że takie transakcje nie są pozbawione uzasadnienia gospodarczego i handlowego mogłoby przykładowo opierać się na okoliczności, że cena sprzedaży towaru została określona na poziomie takim, iż umożliwiła importerom czerpanie znacznego zysku z omawianej sprzedaży. Podobnie można uwzględnić okoliczność, że z art. 35 rozporządzenia nr 1291/2000 w związku z art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 341/2007 wynika, iż importerzy mają obowiązek wykorzystywać wydane im pozwolenia typu „A” pod groźbą kary, a zatem mają rzeczywisty interes dokonywać przywozu, w tym w ramach transakcji takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym.
- 38 W tym kontekście, chociażby nawet takie transakcje były uzasadnione wolą skorzystania przez nabywcę z preferencyjnej stawki celnej i nawet jeśli zainteresowani importerzy mają tego świadomość, nie można z góry uznać, że transakcje takie są pozbawione uzasadnienia gospodarczego i handlowego dla tychże importerów.
- 39 Nie można jednak wykluczyć, że w pewnych okolicznościach transakcje takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym zostały sztucznie pomyślane głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej. Wśród czynników mogących pozwolić na ustalenie, że transakcje mają sztuczny charakter, występuje, jak wspomina to Komisja Europejska w swych uwagach, okoliczność, że importer będący właścicielem pozwoleń typu „A” nie ponosi żadnego ryzyka handlowego, gdyż w rzeczywistości ciąży ono na nabywcy będącym również tradycyjnym importerem. Taki sztuczny charakter może wynikać również z okoliczności, że marża zysku importerów jest znikoma lub że ceny, według których importerzy sprzedają nabywcy czosnek, są niższe od cen rynkowych.
- 40 W świetle powyższych uwag na zadane pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 341/2007 należy interpretować w ten sposób, że przepis ten zasadniczo nie stoi na przeszkodzie transakcjom, w drodze których importer będący właścicielem pozwoleń na przywóz według obniżonej stawki celnej nabywa towar poza Unią od podmiotu gospodarczego, który sam jest tradycyjnym importerem w rozumieniu art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia, lecz wykorzystał swe własne pozwolenia na przywóz według obniżonej stawki celnej, a następnie odsprzedaje mu tenże towar po dokonaniu przywozu do Unii. Transakcje takie stanowią jednak nadużycie prawa, jeżeli zostały sztucznie pomyślane głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej. Ustalenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga od sądu odsyłającego uwzględnienia wszystkich okoliczności faktycznych i kontekstu sprawy, w tym transakcji handlowych poprzedzających sporny przywóz i następujących po nim.

W przedmiocie kosztów

- 41 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 6 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 341/2007 z dnia 29 marca 2007 r. otwierającego i ustanawiającego zarządzanie kontyngentami taryfowymi i wprowadzającego system pozwoleń na przywóz i świadectw pochodzenia czosnku i niektórych innych produktów rolniczych przywożonych z krajów trzecich, należy interpretować w ten sposób, że przepis ten zasadniczo nie stoi na przeszkodzie transakcjom, w drodze których importer będący właścicielem pozwoleń na przywóz według obniżonej stawki celnej nabywa towar poza Unią Europejską od podmiotu gospodarczego, który to sam jest tradycyjnym importem w rozumieniu art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia, lecz wykorzystał swe własne pozwolenia na przywóz według obniżonej stawki celnej, a następnie odsprzedaje mu tenże towar po dokonaniu przywozu do Unii. Transakcje takie stanowią jednak nadużycie prawa, jeżeli zostały sztucznie pomyślane głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej. Ustalenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga od sądu odsyłającego uwzględnienia wszystkich okoliczności faktycznych i kontekstu sprawy, w tym transakcji handlowych poprzedzających sporny przywóz i następujących po nim.

Podpisy